

สรุปร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับเสนอ สปช. เพื่อลงมติ) ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงมหาดไทย

ตามที่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ ได้เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่จะเสนอให้สภาปฏิรูปแห่งชาติลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๕.๓๐ น. โดยให้ดาวน์โหลดทางเว็บไซต์รัฐสภา (www.parliament.go.th) นั้น

สถาบันดำรงราชานุภาพ สป. จึงขอสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญฯ จากทั้งหมด ๒๘๕ มาตรา มีที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๔๔ มาตรา และแจกแจงหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ที่	มาตรา	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
บททั่วไป			
๑	๑	ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้	ปค.
ภาค ๑ รากฐานของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข			
หมวด ๑ พระมหากษัตริย์			
หมวด ๒ ประชาชน			
ส่วนที่ ๑ ความเป็นพลเมืองและหน้าที่ของชนชาวไทย			
๒	๒๗	ประชาชนชาวไทย พึงมีสำนึกและพฤติกรรม รวมทั้งได้รับการส่งเสริมให้เป็นพลเมือง ดังนี้ (๑) เคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย สิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ความเสมอภาค ยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม มีค่านิยมที่ดี มีวินัย ตระหนักในหน้าที่ มีส่วนร่วม รับผิดชอบต่อส่วนรวม รู้รักสามัคคี มีความเพียร และพึ่งตนเอง (๒) ไม่กระทำการให้เกิดความเกลียดชังระหว่างกลุ่มคนในชาติ หรือศาสนา หรือไม่ยั่วยู่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือใช้ความรุนแรงระหว่างกัน	ปค.
๓	๒๘	ประชาชนชาวไทยมีหน้าที่ ดังนี้ (๑) ปกป้องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (๒) ป้องกันประเทศ รับราชการทหาร รักษาผลประโยชน์ของชาติ (๓) เสียภาษีอากร (๔) ใช้สิทธิทางการเมืองโดยสุจริต (๕) ต่อต้านการทุจริต ประพฤติมิชอบ (๖) ช่วยเหลือราชการในการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติสาธารณะ บุคคลย่อมมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หากไม่ไปและไม่แจ้งเหตุ ย่อมเสียสิทธิ	ปค. , ปภ. , ศปท.มท.
๔	๒๙	ให้มีสมาชิกพลเมืองระดับพื้นที่และระดับอื่น เพื่อมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ ในการจัดการชุมชน การบริหารท้องถิ่น ท้องที่ และการอื่น	พช. , สถ. , ปค.

โดย สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ที่	มาตรา	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ส่วนที่ ๒ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล			
ตอนที่ ๑ บททั่วไป			
๕	๓๒	รัฐมีหน้าที่ต้องคุ้มครอง ส่งเสริม และช่วยเหลือให้การใช้สิทธิและเสรีภาพเป็นไปอย่างเหมาะสม	ปค.
ตอนที่ ๒ สิทธิมนุษยชน			
๖	๓๕	บุคคลซึ่งเป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายหรือกฎ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย และจริยธรรม	ทุกหน่วย
ตอนที่ ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย			
๗	๕๔	ข้าราชการและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐย่อมมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มกัน แต่ต้องไม่กระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดิน และความต่อเนื่องในการให้บริการสาธารณะ	ทุกหน่วย
๘	๖๒	บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ และมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครอง อันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของตน รวมทั้งได้รับการแจ้งผลการพิจารณาในเวลาอันรวดเร็ว	สตร.สป. (ศตธ.)
๙	๖๓	ชุมชนย่อมมีสิทธิปกป้อง พื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน และพัฒนาขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาอันดีงามของชุมชน	พช.
ส่วนที่ ๓ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของชนชาวไทย			
๑๐	๖๕	บุคคลย่อมมีสิทธิรับรู้ และแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการจัดทำ และตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น โดยหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในแต่ละเรื่อง มีหน้าที่ต้องดำเนินการให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น	ทุกหน่วย
ส่วนที่ ๔ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบของชนชาวไทย			
๑๑	๗๐	หน่วยงานของรัฐ องค์กรภาคเอกชน องค์กรภาคประชาสังคม หรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อสาธารณะ เพื่อให้บุคคลได้ติดตามตรวจสอบ เว้นแต่ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือข้อมูลที่กฎหมายห้ามมิให้เปิดเผย	ทุกหน่วย
๑๒	๗๑	เพื่อป้องกันการทุจริตประทุมิชอบ บุคคลย่อมมีสิทธิร้องขอข้อมูล รวมทั้งติดตามตรวจสอบในเรื่อง ดังนี้ (๑) การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (๒) การใช้จ่ายเงินแผ่นดินหรือการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานรัฐ ฯลฯ	ศปท.มท.

โดย สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ที่	มาตรา	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ภาค ๒ ผู้นำการเมืองที่ดีและสถาบันการเมือง			
หมวด ๑ ผู้นำการเมืองที่ดีและระบบผู้แทนที่ดี			
๑๓	๗๓	ผู้นำการเมือง ได้แก่ (๑) ผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุกประเภทและทุกระดับ (๒) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นทุกตำแหน่ง	ปค. , สส.
๑๔	๗๕	กำหนดให้มีประมวลจริยธรรมของผู้นำการเมือง และเจ้าหน้าที่รัฐทุกประเภท มีการกำหนดกลไกการบังคับใช้ และลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ เช่น หากเจ้าหน้าที่รัฐฝ่าฝืนให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย	ทุกหน่วย
หมวด ๒ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ			
๑๕	๗๗	บทบัญญัติในหมวดนี้มีไว้เพื่อเป็นเจตจำนงให้รัฐดำเนินการตรากฎหมายกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ และกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน	สนผ.สป.
๑๖	๘๑	รัฐจะต้องจัดระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนี้ (๑) บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล (๒) ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม (๓) กระจายอำนาจ และจัดการกิจ อำนาจหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาพื้นที่ที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรบริหารท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ โดยปรับบทบาทของราชการส่วนภูมิภาคให้เหมาะสม และคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในพื้นที่นั้น ตลอดจนประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของรัฐเป็นสำคัญ (๔) มีกลไกป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน (๕) มีกลไกในการกำกับและควบคุมการใช้อำนาจรัฐให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนอย่างแท้จริง (๖) คุ้มครองให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง สะดวกและรวดเร็ว (๗) ส่งเสริมและคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจริยธรรม การจัดทำบริการสาธารณะใดที่องค์กรบริหารท้องถิ่น ชุมชน หรือบุคคลสามารถทำได้โดยมีมาตรฐาน คุณภาพและประสิทธิภาพไม่น้อยกว่ารัฐ รัฐต้องกระจายภารกิจดังกล่าวไปให้องค์กรฯ ชุมชน บุคคลดังกล่าว ดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลที่เหมาะสมจากรัฐ	กพร.สป. , ปค. , สส. , สปท.มท. ,
๑๗	๘๒	รัฐต้องส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นในทุกด้าน โดยเฉพาะ (๑) มีส่วนร่วมกับส่วนราชการและองค์กรบริหารท้องถิ่นในการกำหนดนโยบาย แผน และงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่น (๒) การรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน (๓) รักษาสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี และความรู้รักสามัคคีของคนในชุมชน (๔) ส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่ง	พช. , สส.

โดย สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ที่	มาตรา	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
		ขนบธรรมเนียม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของชุมชน (๕) คุ้มครองชนพื้นเมืองและชนชาติพันธุ์	
๑๘	๙๐	รัฐต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงบริการสาธารณะอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน การดำเนินการใดที่เป็นเหตุให้กิจการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอันจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนหรือเพื่อความมั่นคงของรัฐ ตกไปเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชนหรือทำให้รัฐเป็นเจ้าของน้อยกว่าร้อยละ ๕๑ จะกระทำมิได้	กพภ. , กพน. , กปภ. , กปน.
๑๙	๙๑	รัฐต้องจัดให้มีการผังเมือง การพัฒนาเมืองและชนบทในลักษณะบูรณาการให้ครอบคลุมทั้งประเทศ โดยคำนึงถึงเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม และการใช้ผังเมืองเป็นแนวทางและมาตรฐานในการพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการและการใช้พื้นที่อย่างเหมาะสมและยั่งยืน รวมทั้งจัดระบบการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม และกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม	ยผ. , ทด.
๒๐	๙๕	ให้มีคณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติ ทำหน้าที่ประเมินผลองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และองค์กรอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ	สนผ.สป.
หมวด ๓ รัฐสภา			
ส่วนที่ ๑ บททั่วไป			
ส่วนที่ ๒ สภาผู้แทนราษฎร			
๒๑	๑๐๑	ส.ส. มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๔๕๐ คน แต่ไม่เกิน ๔๗๐ คน โดยมาจากแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ๓๐๐ คน และแบบบัญชีรายชื่อไม่น้อยกว่า ๑๕๐ คน แต่ไม่เกิน ๑๗๐ คน โดยวิธีการเลือกตั้งใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีอื่น	ปค.
ส่วนที่ ๓ วุฒิสภา			
๒๒	๑๑๘	ส.ว. มีจำนวนไม่เกิน ๒๐๐ คน มาจากการเลือกตั้ง จังหวัดละ ๑ คน และมาจากการสรรหาเท่ากับจำนวนรวมข้างต้นหักด้วยจำนวน ส.ว. ที่มาจากการเลือกตั้ง โดย ส.ว.สรรหา มาจาก (๑) อดีตปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า (๒) ผู้แทนสภาวิชาชีพ องค์กรวิชาชีพ หรืออาชีพ ที่เป็นนิติบุคคลหรือมีกฎหมายจัดตั้ง (๓) ผู้แทนองค์กรที่เป็นนิติบุคคล ด้านเกษตรกรรม แรงงาน วิชาการและการศึกษา ชุมชน และท้องถิ่นและท้องที่ (๔) ผู้ทรงคุณวุฒิและคุณธรรม	ปค.
ส่วนที่ ๔ บทที่ใช้แก่สภาทั้งสอง			
ส่วนที่ ๕ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา			
ส่วนที่ ๖ การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติ			
๒๓	๑๕๓	ให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้ อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติ , ยุทธศาสตร์การปฏิรูปและการปรองดอง , การปฏิรูปประเทศ	สนผ.สป. , สตร.สป.

ที่	มาตรา	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ส่วนที่ ๗ การควบคุมการตรากฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ			
ส่วนที่ ๘ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน			
หมวด ๔ คณะรัฐมนตรี			
๒๔	๑๗๐	ในการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐมนตรีต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และนโยบายที่ได้แถลงไว้ ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว และจะต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรในหน้าที่ของตน รวมทั้งต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภาในนโยบายทั่วไปของคณะรัฐมนตรี	สนผ.สป.
หมวด ๕ การคลังและการงบประมาณ			
๒๕	๑๙๐	ให้มีการจัดระบบภาษีเป็น ๒ ระดับ คือ ภาษีระดับชาติ และภาษีระดับท้องถิ่น	สธ.
หมวด ๖ ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการ นักการเมือง และประชาชน			
๒๖	๑๙๖	การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนต้องใช้ระบบคุณธรรมและมีความเป็นกลางทางการเมือง โดยให้มีคณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้ง ซึ่งมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ	กจ.สป.
๒๗	๑๙๗	ให้มีการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ	กพร.สป.
๒๘	๑๙๘	บุคคลย่อมมีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้ (๓) ตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากพบว่ามี การละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ย่อมมีสิทธิขอให้ข้าราชการ หรือผู้บังคับบัญชาของข้าราชการนั้น ชี้แจง แสดงเหตุผล และขอให้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย	กพร.สป.
หมวด ๗ การกระจายอำนาจและการบริหารท้องถิ่น			
๒๙	๑๙๙	ภายใต้บังคับมาตรา ๑ รัฐต้องให้ความสำคัญแก่องค์กรบริหารท้องถิ่น (อบท.) ตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยให้มีรูปแบบ อบท. ที่หลากหลาย เหมาะสมกับการบริหารจัดการตามภูมิสังคมแต่ละพื้นที่ รวมทั้งต้องกระจายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ และต้องส่งเสริมให้ อบท. เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ ตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในพื้นที่ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การจัดทำบริการสาธารณะใดที่ชุมชนหรือบุคคลสามารถดำเนินการได้โดยมีมาตรฐาน คุณภาพ และประสิทธิภาพไม่น้อยกว่า อบท. รัฐหรือ อบท. ต้องกระจายภารกิจดังกล่าวให้ชุมชนหรือบุคคลดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลที่เหมาะสม	สธ.
๓๐	๒๐๐	อบท. ต้องมีผู้บริหารท้องถิ่น หรือสภาท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้ง แต่ในกรณีที่เป็น อบท.รูปแบบพิเศษ จะมาจากความเห็นชอบของประชาชนโดยวิธีอื่นก็ได้ และผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ต้องไม่กระทำการอันเป็นการ	สธ.

โดย สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ที่	มาตรา	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
		<p>ขีดกันแห่งผลประโยชน์</p> <p>อบท. ต้องบริหารงานให้สอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศโดยรวม</p> <p>รัฐ ราชการส่วนภูมิภาค และ อบท. ต้องร่วมมือกันดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้พัฒนาพื้นที่ร่วมกันและในภารกิจอื่นที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน</p>	สบจ.สป.
๓๑	๒๐๑	<p>ให้มีประมวลกฎหมายจัดตั้ง อบท. และกฎหมายส่งเสริมการกระจายอำนาจและการบริหารท้องถิ่น โดยต้องให้มีการกระจายอำนาจที่เพิ่มขึ้น มีคณะกรรมการส่งเสริมการบริหารท้องถิ่นแห่งชาติ มีหน่วยงานรับผิดชอบการกระจายอำนาจที่เป็นเอกภาพและดำเนินการกระจายอำนาจได้เป็นผลสำเร็จ และมีการประเมินผลการกระจายอำนาจด้วย</p>	สถ.
๓๒	๒๐๒	<p>การกำกับดูแล อบท. ต้องกระทำตามกฎหมาย เท่าที่จะเป็น จะกระทบกับหลักความเป็นอิสระของ อบท. มิได้</p> <p>การกำกับดูแล รัฐอาจดำเนินการดังนี้</p> <p>(๑) กำหนดมาตรฐานกลางให้ อบท. ปฏิบัติและติดตามตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานนั้น</p> <p>(๒) ทำสัญญาแผนระหว่างรัฐ ราชการส่วนภูมิภาค และ อบท. ในกรณีที่มีการพัฒนาพื้นที่หรือโครงการร่วมกัน</p> <p>(๓) ส่งเรื่องให้ศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัยว่ากฎ คำสั่ง มติ หรือการกระทำใดของผู้บริหารท้องถิ่น สภาท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการตัดอำนาจผู้กำกับดูแลที่ยับยั้งกฎ คำสั่ง มติหรือการกระทำดังกล่าว</p>	สถ. , สกม.สป.
๓๓	๒๐๓	<p>อบท. มีหน้าที่ต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร งบการเงินและสถานะทางการเงินการคลังให้ประชาชนทราบ ส่งเสริมสมัชชาพลเมือง</p>	สถ.
๓๔	๒๐๔	<p>การบริหารงานบุคคลของ อบท. ต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรมและความเหมาะสม โดยต้องดำเนินการดังนี้ (๑) ให้บุคลากรของ อบท. มีสถานะเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างส่วนท้องถิ่นและสามารถย้ายหรือสับเปลี่ยนสังกัดระหว่างหน่วยงานท้องถิ่น และ อบท. รูปแบบต่างกันได้ (๒) ให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของ อบท. ทุกรูปแบบ ในระดับชาติและระดับจังหวัด ร่วมกันเป็นองค์กรเดียว โดยมีองค์ประกอบ ๔ ฝ่าย ได้แก่ ผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่น ผู้แทนข้าราชการส่วนท้องถิ่นและผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวนเท่ากัน (๓) ให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในการบริหารท้องถิ่น และคณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่น</p>	สถ.

ที่	มาตรา	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ภาค ๓ หลักนิติธรรม ศาล และองค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ			
หมวด ๑ ศาลและกระบวนการยุติธรรม			
ส่วนที่ ๑ บททั่วไป			
ส่วนที่ ๒ ศาลรัฐธรรมนูญ			
ส่วนที่ ๓ ศาลยุติธรรม			
ส่วนที่ ๔ ศาลปกครอง			
ส่วนที่ ๕ ศาลทหาร			
หมวด ๒ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ			
ส่วนที่ ๑ บททั่วไป			
๓๕	๒๓๒	ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ... (๒) รัฐมนตรี ... (๓) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น (๘) ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเทียบเท่า และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ	ผู้บริหาร
ส่วนที่ ๒ การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์			
ส่วนที่ ๓ การถอดถอนจากตำแหน่ง			
ส่วนที่ ๔ การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง			
ส่วนที่ ๕ องค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ			
ตอนที่ ๑ คณะกรรมการการเลือกตั้ง			
๓๖	๒๕๐	คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เป็นผู้จัดให้มีและควบคุมการเลือกตั้ง ส.ส. ส.ว. ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่ง ส.ว. การจัดให้มีและควบคุมการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม	ปค.
๓๗	๒๕๑	ให้ กกต. มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐหรือแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่ดำเนินการจัดการเลือกตั้ง ส.ส. ส.ว. ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น และดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่รัฐผู้ใดดำเนินการจัดการเลือกตั้งเป็นไปโดยไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรม กกต. อาจจัดให้มีการสอบสวนทางวินัยผู้นั้น	ปค.
ตอนที่ ๒ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน			
ตอนที่ ๓ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ			
ตอนที่ ๔ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ			
ตอนที่ ๕ ผู้ตรวจการแผ่นดิน			
ภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความปรองดอง			

โดย สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ที่	มาตรา	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
หมวด ๑ บททั่วไป			
หมวด ๒ การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมและความปรองดอง			
ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปและการปรองดองแห่งชาติ			
๓๘	๒๖๐	คณะกรรมการยุทธศาสตร์ฯ ประกอบด้วย ประธาน ๑ คน และกรรมการจำนวนไม่เกิน ๒๒ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากบุคคลดังต่อไปนี้ (๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภานายกรัฐมนตรี ผบ.สส. ผบ.ทบ. ผบ.ทร. ผบ.ทอ. และ ผบ.ตร. (๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ แต่งตั้งจากผู้เคยดำรงตำแหน่ง ประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรี และประธานศาลฎีกา ซึ่งเลือกกันเองประเภทละ ๑ คน (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน ๑๑ คน ซึ่งแต่งตั้งตามมติรัฐสภา จากผู้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิรูปด้านต่างๆ และการสร้างความปรองดอง	สนผ.สป.
๓๙	๒๖๑	คณะกรรมการยุทธศาสตร์ฯ มีอำนาจหน้าที่ อาทิ (๑) แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปด้านต่างๆ และคณะกรรมการอิสระเสริมสร้างความปรองดอง ... (๒) ขับเคลื่อนการปฏิรูป โดยการเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปฏิรูป ... (๕) ดำเนินการหรือสั่งให้มีการดำเนินการยับยั้งการกระทำที่มีผลเป็นการขัดขวางการปฏิรูป ... (๖) ตรวจสอบและไต่สวนการไม่ปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ฯ กำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ฯ ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดิน	สนผ.สป.
๔๐	๒๖๒	ให้มีสภาดำเนินการปฏิรูปและสร้างความปรองดอง ประกอบด้วย คณะกรรมการยุทธศาสตร์ฯ และคณะกรรมการปฏิรูปด้านต่างๆ และคณะกรรมการอิสระเสริมสร้างความปรองดอง มีหน้าที่ดำเนินการปฏิรูปและสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน	สนผ.สป.
ส่วนที่ ๒ การปฏิรูปด้านต่างๆ			
๔๑	๒๖๔	ให้มีการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม การบริหารราชการแผ่นดิน การบริหารท้องถิ่น และการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อาทิ (๒) บริหารราชการแผ่นดินและจัดสรรงบประมาณตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทบพวนภารกิจและบริการสาธารณะที่หน่วยงานของรัฐจัดทำอยู่ เพื่อขจัดความซ้ำซ้อน รวมทั้งส่งเสริมความเป็นพลเมืองและการมีส่วนร่วมของพลเมืองในการบริหารราชการแผ่นดิน (๓) ให้มีกลไกที่มีเอกภาพและมีประสิทธิภาพเพื่อขับเคลื่อนการกระจายอำนาจการจัดสรรรายได้และการปรับบทบาทของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และให้มีกฎหมายและกลไกสำหรับการจัดตั้ง อบท. รูปแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาพื้นที่ โดยเร็ว (๔) ให้มีกฎหมายและกลไกส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ความโปร่งใสและธรรมาภิบาลในสังคม...	สนผ.สป. , สธ. , ศปท.มท.

ที่	มาตรา	สาระสำคัญ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔๒	๒๖๕	ให้มีการปฏิรูปการศึกษา สาธารณสุข สังคม ศิลปวัฒนธรรม และการคุ้มครองผู้บริโภค อาทิ ... (๑) ... การกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา ... สนับสนุนให้ อบท. มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ... (๓) การปฏิรูปด้านสังคมและชุมชน ระบบสวัสดิการ ระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในยามสูงอายุ ... (๔) สนับสนุนให้มีสมาคมศิลปวัฒนธรรมระดับชาติและระดับท้องถิ่น	สธ. , พช.
๔๓	๒๖๖	ให้มีการปฏิรูปเศรษฐกิจ อาทิ ... (๑) ... การพัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ในรูปแบบเขตเศรษฐกิจพิเศษ ... (๒) ขจัดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ... การกระจายการถือครองที่ดิน ... สนับสนุนให้ภาคเอกชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม	สพจ.สป. , ทด.
บทสุดท้าย การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ			
บทเฉพาะกาล			
๔๔	๒๗๕	ให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ.๒๕๕๗ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปและสิ้นสุดลงในวันเปิดประชุมรัฐสภาครั้งแรก	สตร.สป.

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๘
 เวลา ๑๒.๐๐ น.